

DRUGO VMESNO POROČILO VLADE RS O IZVAJANJU PROGRAMA UKREPOV VLADE RS ZA PREPREČEVANJE KORUPCIJE – ZA 2015 – 2016 – NIČELNA TOLERANCA DO KORUPCIJE

STANJE IZVAJANJA AKTIVNOSTI IN UKREPOV PO RESORJIH JANUAR - DECEMBER 2015

I. UVOD

Vlada Republike Slovenije je s sklepom, številka 23101-1/2014/35 z dne 8. 1. 2015 sprejela **Program ukrepov Vlade Republike Slovenije za preprečevanje korupcije za obdobje 2015 – 2016 Ničelna toleranca do korupcije** (v nadaljnjem besedilu: Program vlade 2015-2016). V 3. točki navedenega sklepa je vlada zavezala resorna ministrstva k pripravi vmesnih polletnih poročil o izvajanju ukrepov iz svoje pristojnosti, Ministrstvo za javno upravo pa k pripravi skupnih polletnih poročil. **Vlada Republike Slovenije je na 50. seji, dne 28.8.2015 sprejela Prvo vmesno poročilo vlade o izvajanju Programa vlade 2015-2016.**

Med ukrepi, vključenimi v dvoletni program, so priprava predloga zakona v zvezi z neodvisno preiskavo izgradnje in revizije poslov pri izgradnji bloka 6 v Termoelektrarni Šoštanj oziroma oblikovanje zakonodajnega predloga za izvajanje neodvisnih nadzorov izvajanja velikih državnih strateških in infrastrukturnih projektov, v zvezi z bančno luknjo identifikacija preteklih koruptivnih dejanj pri sklepanju bančnih poslov in priprava primernih podlag za njihovo preprečevanje in odkrivanje ter ureditev pravnih podlag za delovanje DUTB. Na področju javnega naročanja v zdravstvu je v pripravi informacijska rešitev za skupno javno naročanje zdravil, medicinskih pripomočkov in opreme, ki bo zagotovila večjo preglednost v okviru skupnega javnega naročanja. Eden od ukrepov je tudi priprava pravnih podlag za odpoklic posameznika z javne funkcije in prepoved opravljanja javne funkcije. Kot ukrepa pa sta v Program vključena tudi priprava kodeksa etike za funkcionarje vlade in ministrstev ter priprava osnutka sprememb in dopolnitev določb Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije (Uradni list RS, št. 69/11; v nadaljnjem besedilu: ZIntPK). Ukrepi so načrtovani tudi na področju omejevanja korupcijskih tveganj v javni upravi (dodatna usposabljanja zaposlenih v javni upravi na področju integritete, vzpostavitev enotnega nacionalnega registra tveganj) ter ukrepi na področju javnih naročil in na področju pravosodja.

II. POVZETEK AKTIVNOSTI S Poudarkom NA OBDOBJU JULIJ – DECEMBER 2015

V letu 2015 je Policija nadaljevala s prioriteto dela na področju gospodarske kriminalitete v povezavi z odkrivanjem in preiskovanjem kaznivih dejanj pri sklepanju bančnih poslov. V času od 1. 1. 2013 do 31. 12. 2015 je bilo zaznanih 227 vseh sumov kaznivih dejanj s področja bančnega poslovanja, kjer so osumljene predvsem odgovorne osebe bank zaradi suma storitve kaznivega dejanja zlorabe položaja ali zaupanja pri gospodarski dejavnosti po 240. členu KZ-1 ali 244. členu KZ, odvisno od časa storitve kaznivega dejanja. Ugotovljena premoženjska škoda zaznanih sumov znaša 777,3 mio EUR.

Na področju pravosodja so marca oziroma aprila 2015 začele veljati spremembe in dopolnitve Zakona o sodiščih, Zakona o sodniški službi in Zakona o državnem tožilstvu. Navedeni zakoni obravnavajo priporočila GRECO v zvezi z zagotavljanjem integritete sodnikov in državnih tožilcev. Sodni svet je sprejel Kodeks sodniške etike in imenoval Komisijo za sodniško etiko. V

skladu z določbami Zakona o državnem tožilstvu je Državnotožilski svet sprejel Kodeks državnotožilske etike ter imenoval Komisijo za etiko in integriteto.

Julija 2015 so bile z velikim političnim konsenzom sprejete tudi spremembe in dopolnitve Kazenskega zakonika. Ključna novost, ki jo prinaša novela, je dvig predpisanih zapornih kazni za družbeno skrajno nevarna in kompleksna korupcijska kazniva dejanja zoper gospodarstvo in zoper uradno dolžnost, in sicer tako, da zdaj prehajajo v pristojnost okrožnih sodišč, kjer ne sodijo zgolj sodniki posamezniki. Odločnejši in učinkovitejši odziv države bo na tem področju zagotovljen tudi s pripravo ukrepov za bolj učinkovito hrambo in upravljanje z zaseženim premoženjem po Zakonu o kazenskem postopku in Zakonu o odvzemu premoženja nezakonitega izvora.

V zvezi z ukrepom »zakonodajna sled« je Državni zbor Republike Slovenije dne 15. 12. 2015 sprejel Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o dostopu do informacij javnega značaja (Uradni list RS, št. 102/15; ZDIJZ-E), ki po novem določa, da bo moral organ ob javni objavi predloga predpisa ali splošnega akta za izvrševanje javnih pooblastil objaviti na spletu tudi podatke o zunanjem strokovnjaku, ki je sodeloval pri pripravi predpisa. Z novelo ZDIJZ-E se obveznost proaktivne transparentnosti poleg javnih naročil razširja tudi na javne razpise, pri čemer gre za javne razpise, ki zadevajo dodeljevanje sredstev, subvencij in posojil iz državnega ali občinskih proračunov. Problem javnih razpisov je predvsem neenotna praksa in sektorsko različni pristopi. Minimalne vsebine, ki jih bo vsak organ, ki razpisuje programe ali dodeljuje sredstva na podlagi javnih razpisov ali drugih oblik sofinanciranj iz proračunov, moral spletno objaviti predvideva 10. člen predloga Uredbe o posredovanju in ponovni uporabi informacij javnega značaja, ki je bil do 19.2.2016 v javni razpravi. Poleg podatkov o finančnih transakcijah s strani organov pravnim osebam, ki jih je Uprava za javna plačila, pričela objavljati leta 2014 (t.i. aplikacija TZIJZ), je v ZDIJZ-E določena tudi objava podatkov - prejemnikov - fizičnih oseb in sicer kadar gre za avtorske honorarje oziroma izplačila na podlagi svetovalnih pogodb. V ta namen je na mednarodni ravni že bila odobrena posebna koda namena, potrebna je še nadgradnja informacijskega sistema.

Kar zadeva preučitev zakonodaje in priprave predloga sprememb na področju integritete in preprečevanja korupcije je bila v drugi polovici leta 2015 aktivna medresorska delovna skupina, sestavljena iz predstavnikov MJU, MP, MNZ in KPK, ki jo je ustanovil minister za javno upravo v marcu 2015. Delovna skupina je v začetku meseca julija 2015 pripravila Vmesno poročilo delovne skupine za pripravo osnutka sprememb in dopolnitev Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije, ki vsebuje Pregled problematičnih sklopov ZIntPK z oceno ter z obrazložitvijo potrebnih sprememb in dopolnitev ZIntPK po vsebinskih sklopih. Predstojniki organov, ki so predlagali člane delovne skupine, ter širša strokovna javnost so bili z navedenim gradivom seznanjeni. V zvezi s tem so bili deležniki, kot so Transparency International Slovenija, Center za informiranje, sodelovanje in razvoj nevladnih organizacij, Združenje lobistov Slovenije in Inštitut za ustavno pravo v juliju 2015 pozvani k podaji pisnih mnenj, pripomb in dodatnih predlogov. Prav tako je bil v mesecu oktobru 2015 organiziran in izveden strokovni posvet v zvezi z vsebino osnutka sprememb in dopolnitev ZIntPK, ki so se ga poleg predstavnikov MJU in KPK udeležili tudi predstavniki zainteresiranih deležnikov. V drugi polovici meseca februarja 2016 medresorska delovna skupina zaključuje svoje delo ter oblikuje besedilo osnutka novele ZIntPK, ta pa bo s strani Ministrstva za javno upravo skladno z Normativnim programom dela vlade 2016 posredovan v javno razpravo predvidoma v marcu 2016.

Eden izmed ukrepov iz Programa je tudi priprava etičnega kodeksa za funkcionarje vlade in ministrstev. Kodeks etike za funkcionarje vlade in ministrstev (v nadaljevanju: kodeks) je Vlada Republike Slovenije sprejela na seji, 10. decembra 2015. Kodeks je zasnovan tako, da upoštevajoč veljavne zakonske obveznosti glede integritete in preprečevanja korupcije, v obliki standardov, združuje zaželeno in pričakovane načine vedenja in ravnanja funkcionarjev vlade in ministrstev, glede na splošno sprejete vrednote sedanje slovenske družbe. Kodeks upošteva in se zgleduje po kodeksih za funkcionarje v drugih državah in na kodekse drugih poklicev in stanovskih združenj v Sloveniji. Kodeks vključuje tudi krajše pojasnilo k posameznemu standardu, kako je tega potrebno razumeti in kakšno zaželeno ravnanje in vedenje vključuje.

Vlada RS je predlagala spremembe in dopolnitve pravnih podlag za delovanje DUTB, Državni zbor Republike Slovenije je sprejel Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o ukrepih za krepitev stabilnosti bank dne 18. 12. 2015. Osnovno vodilo pri pripravi novele Zakona o ukrepih Republike Slovenije za krepitev stabilnosti bank (ZUKSB) je bilo v razjasnitvi položaja in pristojnosti DUTB. Novela tako razjasnjuje, katere pravne posle lahko DUTB sklepa in kaj sodi v njeno dejavnost. V izogib dvomom se kot dejavnost in cilj delovanja DUTB določa tudi prestrukturiranje podjetij. S spremembami se zlasti želi doseči večjo transparentnost delovanja DUTB ter omogočiti DUTB več orodij za uspešno sodelovanje pri finančnem in poslovnem prestrukturiranju podjetij. Novela ZUKSB sledi tudi Koalicijskemu sporazumu o sodelovanju v Vladi Republike Slovenije za mandatno obdobje 2014-2018. V njem je navedeno, da se »odgovornost za izvedbo preiskave bančne luknje prenese iz DUTB na Banko Slovenije ter v primeru suma kaznivih dejanj na pristojne organe pregona«. Z novelo ZUKSB se črta drugi odstavek 4. člena ZUKSB, ki določa, da je država subsidiarno odgovorna za vse obveznosti DUTB. Z novelo ZUKSB se je tudi podaljšala življenjska doba DUTB do konca 2022, podrobneje se je opredelilo izvajanje nadzora Ministrstva za finance nad DUTB, oblikovanje Sklada za stabilnost bank pa ni več obligatorno, temveč kot ena od možnosti.

Večja transparentnost na področju financiranja volilnih kampanj, financiranja političnih strank in tudi javnih naročil je od februarja 2015 zagotovljena preko objav na spletni strani AJPES, kjer si je mogoče ogledati finančna poročila organizatorjev volilnih kampanj (konkretno za zadnje lokalne volitve 2014) in letna finančna poročila političnih strank. Večja transparentnost na področju javnega naročanja je bila poleg obvezne uporabe e-dražb za ministrstva, organe v sestavi ter vladne službe zagotovljena tudi z nadgraditvijo Portala javnih naročil, kjer je mogoče od 25. maja 2015, vpogledati v sklenjene pogodbe iz javnega naročanja, koncesij in javno-zasebnih partnerstev.

Večja transparentnost je bila zasledovana tudi pri pripravi novega Zakona o javnem naročanju ZJN3. Novi zakon o javnem naročanju ureja novo obveznost za **evidenčna naročila**, kjer bo potrebno enkrat letno objaviti ne zgolj statistične podatke, temveč za vse pogodbe nad 10.000 EUR tudi komu so bile oddane, kaj je predmet in za kakšen denar. Prav tako se bodo po novem na portalu objavljale tudi vse odločitve o oddaji naročila in obvestila o spremembah pogodb po njeni sklenitvi. Pomemben projekt za povečanje transparentnosti na področju javnega naročanja predstavlja tudi informacijska rešitev STATIST, ki je od konca meseca januarja 2016 na voljo širši javnosti in zagotavlja celovito, neposredno in posodobljeno objavo podatkov o oddanih javnih naročilih v Republiki Sloveniji. V STATIST-u so na enem mestu zbrane informacije o oddanih javnih naročilih od 1. 1. 2013 naprej, ki jih vsak uporabnik lahko pregleduje po različnih parametrih. Za izbrano časovno obdobje se glede na vrednost oddanih naročil prikazujejo podatki o naročilih desetih največjih naročnikov in desetih največjih ponudnikov, najbolj pogosto oddanih naročilih glede na predmet in zakonsko podlago. Omogočen je izvoz podatkov za v datoteko v .csv formatu, kar omogoča ponovno uporabo podatkov. Gre za pomemben kamenček v mozaiku transparentnosti, ki prinaša pomemben vpogled v delo javnega sektorja.

MZZ je v mesecu novembru 2015 v sodelovanju s Komisijo za preprečevanje korupcije organiziralo usposabljanje o integriteti in preprečevanju korupcije za vse uslužbenke ministrstva. Usposabljanje je sestavni del sprejetih ukrepov za zmanjševanje tveganj, ki lahko nastanejo pri poslovanju z drugimi subjekti in so lahko posledica nezadostne poučenosti. Na predmetnem usposabljanju je bila v posebnem delu predstavljena tudi Konvencija OECD o boju proti podkupovanju tujih javnih uslužbencev v mednarodnem poslovanju.

Glede na aktualni indeks zaznave korupcije mednarodne nevladne organizacije *Transparency International* je bila Slovenija v letu 2015 uvrščena na 35. mesto, in sicer z oceno 60, kar je štiri mesta višje kot leto prej in kaže, da si je država na tem področju postavila prave smernice in cilje, potrebno pa je odločno izvajanje ukrepov iz programa in drugih nalog, ki bodo pripomogle k izpolnitvi zastavljenih ciljev na tem področju.

II. VSEBINA DRUGEGA VMESNEGA POROČILA O IZVAJANJU UKREPOV IN AKTIVNOSTI IZ PROGRAMA

Drugo vmesno poročilo do decembra 2015 zajema izvedene aktivnosti in ukrepe resorjev, razvidne iz njihovih poročil:

II. 1. Uvedba pregledne revizije postopkov in poslovanja TEŠ 6

Nosilci: Ministrstvo za infrastrukturo, Ministrstvo za finance, Ministrstvo za pravosodje.

Cilji: prepoznati vzroke, zakaj se je to zgodilo, prepoznati odgovorne osebe in ukrepati zoper njih (civilno/kazensko, odvzem nedovoljene premoženjske koristi), preprečiti prikrivanje morebitnih tovrstnih ravnanj v prihodnosti ter vzpostaviti ustrezne podlage za nadaljnje odločanje o projektu in morebitnih sankcijah (kazenskih, političnih ipd.).

Način izvedbe: vzpostavitev zakonodajnih podlag in izvedba preiskave glede smotrnosti in pravilnosti naložbe, izvedenih postopkov in poslovanja.

Rok za izvedbo: konec leta 2015.

IZVEDENE AKTIVNOSTI IN STANJE:

Poročanje Ministrstvo za pravosodje januar 2016:

Vlada RS je že dne 21. 5. 2015 določila besedilo Predloga Zakona o sistemskih preiskavah projektov državnega pomena in ga po rednem postopku poslala v obravnavo Državnemu zboru RS. Dne 9.6.2015 je bila vložena zahteva s strani poslancev, da se opravi splošna razprava. V času poročanja je predlog zakona v drugem branju zakonodajnega postopka, dne 9.9.2015 je bilo besedilo predloga uvrščeno na dnevni red seje Odbora za pravosodje, vendar je bila obravnavana pri navedenem telesu državnega zbora zaradi proučitve obrazloženega mnenja Zakonodajno-pravne službe državnega zbora na predlog Ministrstva za pravosodje preložena na kasnejši datum. Do dneva poročanja predlog zakona še ni bil uvrščen na sejo navedenega odbora.

Stališče Ministrstva za finance januar 2016:

Ministrstvo za finance meni, da je s tem, ko je na predlog medresorske delovne skupine, v kateri so sodelovali tudi predstavniki Ministrstva za finance, Vlada RS na seji dne 21. 5. 2015 določila besedilo predloga Zakona o sistemskih preiskavah projektov državnega pomena, ta ukrep izveden.

Ukrep je izveden (Prvo vmesno poročilo, avg. 2015).

II. 2. Ugotavljanje preteklih koruptivnih dejanj pri sklepanju bančnih poslov in priprava primernih podlag za njihovo preprečevanje in odkrivanje

Nosilca: Ministrstvo za finance in Ministrstvo za notranje zadeve (Policija) v sodelovanju z Ministrstvom za pravosodje (Državno tožilstvo), Komisijo za preprečevanje korupcije, Banko Slovenije in Družbo za upravljanje terjatev bank d. d.

Način izvedbe: izboljšava normativnih podlag in izvedba preiskave po Zakonu o odvzemu premoženja nezakonitega izvora (ZOPNI).

Cilji: izboljšava normativnih podlag, izvedba preiskav, pregon.

Rok za izvedbo: konec leta 2015 (se podaljša do konca leta 2016).

IZVEDENE AKTIVNOSTI IN STANJE:

Poročanje MNZ januar 2016:

Tudi v drugi polovici leta 2015 je Policija nadaljevala s prioriteto dela na področju gospodarske kriminalitete v povezavi z odkrivanjem in preiskovanjem kaznivih dejanj pri sklepanju bančnih poslov. Do 31. 12. 2015 je bilo zaključenih 130 kaznivih dejanj. Od tega je bilo 93 zaključenih s kazensko ovadbo, 37 pa s poročilom po desetem odstavku 148. člena Zakona o kazenskem postopku, ker ni bilo ugotovljenih vseh elementov kaznivega dejanja. Ugotovljena škoda na podlagi podanih kazenskih ovadb znaša 275 mio EUR. Od skupnega števila 227 zaznanih sumov je policija imela na dan 31. 12. 2015 v preiskavi še 97 sumov, katerih zaznana premoženjska škoda znaša 356, 7 mio EUR. Zgolj v letu 2015 je bilo zaznanih 44 sumov, katerih skupna zaznana premoženjska škoda znaša 103,2 mio EUR. V prvem polletju je bilo zaznanih 24 sumov s škodo 51,3 mio EUR, v drugem pa 20 sumov s škodo 51,8 mio EUR. V letu 2015 je bilo zaključenih 64 kaznivih dejanj, 34 v prvem in 30 v drugem polletju. S kazensko ovadbo je bilo zaključenih 44 kaznivih dejanj in sicer 24 v prvem in 20 v drugem polletju. Skupna ugotovljena škoda na podlagi podanih kazenskih ovadb znaša 130 mio EUR. Od tega je bilo 84,3 mio EUR škode ugotovljene v prvem polletju in 45,7 mio EUR v drugem polletju.

Preiskovanje tovrstnih kaznivih dejanj je potekalo na državnem in regionalnem nivoju, tako z rednimi oblikami dela kot tudi s pomočjo dveh specializiranih preiskovalnih skupin, ki jih usmerja Specializirano državno tožilstvo Republike Slovenije. Vzporedno s preiskovanjem kaznivih dejanj so potekale tudi finančne preiskave s ciljem identifikacije, sledenja in zavarovanja protipravne premoženjske koristi. V skladu s Sporazumom o medsebojnem sodelovanju, ki sta ga Policija in Banka Slovenije sklenili 13. 3. 2014, je potekala izmenjava podatkov z Banko Slovenije tudi v letu 2015. V konkretnih operativnih zadevah pa je potekala izmenjava podatkov tudi z drugimi državnimi organi, predvsem z Uradom za preprečevanje pranja denarja, Komisijo za preprečevanje korupcije ter Finančno upravo Republike Slovenije.

V septembru 2015 so se policisti, ki prednostno preiskujejo kazniva dejanja s področja bančnega sektorja udeležili tudi seminarja, ki ga je organizirala Banka Slovenije v sodelovanju s Svetovno banko.

Ministrica za notranje zadeve je v septembru 2015 izdala usmeritve in obvezna navodila za pripravo načrta dela policije v letu 2016, s katerimi je med drugim zavezala policijo, da naj nadaljuje z odkrivanjem in preiskovanjem gospodarske kriminalitete in organiziranih oblik korupcije. Pri tem naj nameni pozornost zlasti obravnavi zadev na škodo bančnega sistema, proračunskih sredstev ali sredstev EU in obravnavi zadev, ki ustvarjajo veliko premoženjsko korist ter krepitvi izvajanja finančnih preiskav in delovanja specializiranih preiskovalnih skupin. Policija je na tej podlagi med načrtovane naloge za leto 2016 vključila izdelavo analize o goljufijah na škodo finančnih interesov RS in EU, s poudarkom na odkrivanju korupcijskih tveganj, odkrivanje in preiskovanje kaznivih dejanj na škodo bančnega sistema ter izboljšanje strokovne usposobljenosti kriminalistov v enotah za gospodarsko kriminaliteto.

Poročanje Ministrstva za finance januar 2016:

V zvezi s tem ukrepom je Ministrstvo za finance že v poročilu za prvo polletje 2015 podrobneje obrazložilo izvedene ukrepe ter navedlo, da so njegove pristojnosti v zvezi s tem ukrepom izčrpane. Ker Ministrstvo za finance ni pristojno za ugotavljanje obstoja koruptivnih dejanj, niti za izvedbo preiskav v skladu z zakonom, ki ureja odvzem premoženja nezakonitega izvora, Ministrstvo za finance predlaga, da se določi nov nosilec ukrepa. Smiselno bi bilo, da gre za organ, ki je dejansko vpleten v proces odkrivanja koruptivnih dejanj.

Ukrep je delno izveden oziroma se izvaja ter se rok za izvedbo podaljša do konca leta 2016.

II. 3. Ureditev podlag za delovanje DUTB

Nosilci: Ministrstvo za finance v sodelovanju s Komisijo za preprečevanje korupcije, Računskim sodiščem in Družbo za upravljanje terjatev bank d. d. (DUTB).

Cilji: prepoznati vzroke, zakaj se je to zgodilo, prepoznati odgovorne osebe in ukrepati zoper njih, preprečiti prikrivanje morebitnih tovrstnih ravnanj v prihodnosti, ugotovitve preiskave morajo biti javne.

Način izvedbe: vzpostavitev primernih zakonskih podlag, torej predlog sprememb in dopolnitev ZUKSB, upoštevajoč doslej ugotovljene pomanjkljivosti pri delovanju DUTB, pri čemer bo zakonodajni okvir pripravljen v skladu z mnenjem Komisije za preprečevanje korupcije o primeru DUTB in informacijami, ki jih bodo zagotovili organi odkrivanja in pregona.

Rok za izvedbo: prilagoditev zakonodajnega okvira bo predvidoma zaključena do konca leta 2015.

IZVEDENE AKTIVNOSTI IN STANJE:**Poročanje MF januar 2016:**

S sprejetjem Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o ukrepih Republike Slovenije za krepitev stabilnosti bank dne 18. 12. 2015, ki je začel veljati dne 27. 1. 2016, je ta ukrep izveden.

Vlada RS je predlagala spremembe in dopolnitve pravnih podlag za delovanje DUTB, Državni zbor Republike Slovenije je sprejel Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o ukrepih za krepitev stabilnosti bank dne 18. 12. 2015. Osnovno vodilo pri pripravi novele Zakona o ukrepih Republike Slovenije za krepitev stabilnosti bank (ZUKSB) je bilo v razjasnitvi položaja in pristojnosti DUTB. Novela tako razjasnjuje, katere pravne posle lahko DUTB sklepa in kaj sodi v njeno dejavnost. V izogib dvomom se kot dejavnost in cilj delovanja DUTB določa tudi prestrukturiranje podjetij. S spremembami se zlasti želi doseči večjo transparentnost delovanja DUTB ter omogočiti DUTB več orodij za uspešno sodelovanje pri finančnem in poslovnem prestrukturiranju podjetij. Novela ZUKSB sledi tudi Koalicijskemu sporazumu o sodelovanju v Vladi Republike Slovenije za mandatno obdobje 2014-2018. V njem je navedeno, da se »odgovornost za izvedbo preiskave bančne luknje prenese iz DUTB na Banko Slovenije ter v primeru suma kaznivih dejanj na pristojne organe pregona«. Z novelo ZUKSB se črta drugi odstavek 4. člena ZUKSB, ki določa, da je država subsidiarno odgovorna za vse obveznosti DUTB. Temu primerno se odpravljajo nesistemske (namen DUTB ni preiskovanje kaznivih dejanj) in ustavno sporne (DUTB se dajejo preiskovalna pooblastila, ne da bi se hkrati določile pravice oseb, ki naj bi jih DUTB preiskovala) določbe veljavnega zakona. Novela ZUKSB tako uzakonja naznanilno dolžnost za osebe, ki delujejo za DUTB na podlagi (kakršnekoli) pogodbe. S tem se dopolnjuje splošna naznanilna dolžnost, ki sicer velja le za državne organe. Nadalje novela ZUKSB določa, kdaj in pod kakšnimi pogoji lahko DUTB pridobiva deleže v drugih pravnih osebah in pod katerimi pogoji lahko DUTB sodeluje pri pripojitvah. DUTB tako lahko pridobi delež le, če je do te osebe že izpostavljen in se s tem pripeva k njenemu prestrukturiranju, prav tako si DUTB lahko pripoji pravno osebo v lasti države, če je tej osebi bilo

odvzeto dovoljenje za opravljanje bančnih storitev. Z novelo ZUKSB se črta drugi odstavek 4. člena ZUKSB, ki določa, da je država subsidiarno odgovorna za vse obveznosti DUTB. Obstoječa ureditev odgovornosti države je bila vsebinsko in po višini neomejena, kar bi lahko imelo nepredvidljive posledice za državni proračun, sploh upoštevajoč dejstvo, da je poroštvo, ki ga država da za vrednostne papirje, ki jih izda DUTB, edino jamstvo države, ki ga DUTB res rabi, in da je to jamstvo, za razliko od splošnega jamstva za vse obveznosti, natančno urejeno v ZUKSB in na njegovi podlagi izdani uredbi. Z novelo ZUKSB se je tudi podaljšala življenjska doba DUTB do konca 2022, podrobneje se je opredelilo izvajanje nadzora Ministrstva za finance nad DUTB, oblikovanje Sklada za stabilnost bank pa ni več obligatorno, temveč kot ena od možnosti.

Ukrep je izveden.

II. 4. Centralizacija in informatizacija javnega naročanja v javnem zdravstvu

Nosilca: Ministrstvo za javno upravo in Ministrstvo za zdravje.

Cilj: preglednost preskrbe našega trga z zdravili, medicinskimi pripomočki in medicinsko opremo, nabavnih cen, nabavljene količine in izdatkov za zdravila, medicinske pripomočke in medicinsko opremo na letni ravni – po bolnišnicah in skupnih stroških.

Način izvedbe: vzpostavitev učinkovitih informacijskih rešitev, ki bodo omogočale zajem podatkov o potrebnih količinah zdravil in drugih predmetov skupnega javnega naročanja v bolnišnicah, priprava specifikacij za potrebe javnega razpisa, izbira najboljših ponudnikov, spremljanje izvedbe skupnega naročanja ter in stroškov v bolnišnicah; vzpostavitev učinkovitih informacijskih rešitev je temeljni pogoj in nujna podlaga za izvajanje skupnega javnega naročanja v zdravstvu; do konca leta 2014 bo vlada sprejela sklep o imenovanju delovne skupine za izvedbo projekta skupno javno naročanje v zdravstvu, ki jo bodo sestavljali predstavniki Ministrstva za finance in Ministrstva za zdravje ter strokovnjaki s področja zdravstva; imenovani bosta tudi notranja delovna skupina v okviru Ministrstva za zdravje in njena podskupina za pripravo razpisnih pogojev za zdravila in za pripravo strokovnih opisov ter razpisnih pogojev za vsak posamezni predmet skupnega javnega naročanja s področja medicinskih pripomočkov ter opreme v zdravstvu; v pripravo informacijskih rešitev za potrebe skupnega javnega naročanja bodo vključeni Javna agencija Republike Slovenije za zdravila in medicinske pripomočke, Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije, Nacionalni inštitut za javno zdravje ter informatiki in vodje bolnišničnih lekarn.

Rok za izvedbo: konec leta 2015 (se podaljša do konca 2016).

IZVEDENE AKTIVNOSTI IN STANJE:

Poročanje MJU in MZ februar 2016:

Naročilo za nakup zdravil, ki se bo izvedlo prvo, je bilo objavljeno 31. 7. 2015. Pred potekom roka za predložitev ponudb sta bila vložena dva zahtevka za revizijo na razpisno dokumentacijo. Zaradi navedenega je bil sprejet sklep št. 4301-4/2015/34, s katerim je bil postopek oddaje javnega naročila zadržan do pravnomočnosti odločitev Državne revizijske komisije o vloženem zahtevku za revizijo v predmetnem postopku. Državna revizijska komisija je oba zahtevka za revizijo zavrnila kot neutemeljena, zaradi česar se postopek oddaje naročila nadaljuje. Nov rok za predložitev ponudb in odpiranje ponudb je bil 11. 2. 2016.

Kot skupna javna naročila v zdravstvu so za leto 2015 bila s sklepom Vlade Republike Slovenije št. 43000-8/2015/5 z dne 5. 3. 2015, določena tudi naročila za nakup plenice, rokavic in igel in naročila za nakup dilatcijskega materiala in katetrov. Predmetna naročila so zaradi kompleksnosti po vsebini, obsegu in številu naročnikov, vključenih deležnikov ter glede na dejstvo, da se kot skupna naročila izvajajo prvič, v začetni fazi priprave specifikacij naročila. Njihovo izvajanje oziroma izvajanje postopkov oddaje naročil se je tako začelo v letu 2016. Iz

tega razloga se ta naročila vključujejo v sklep o določitvi predmetov skupnih naročil za leto 2016. Naročila se ne bodo oddala skupno, temveč kot ločena naročila. Zaradi določljivosti predmeta naročila pa se je preimenoval oziroma s tem vsebinsko podrobneje določil eden izmed predmetov naročila – v letu 2015 je bil kot skupno javno naročilo določen nakup dilatacijskega materiala, ki se je zdaj preoblikoval v nakup materiala za respiratorno terapijo. Kot nov predmet skupnega javnega naročila pa je za leto 2016 določen tudi nakup infuzijskih in transfuzijskih sistemov, saj gre za predmet naročila, ki je v bolnišnicah eden izmed pogostejše uporabljenih medicinskih pripomočkov.

Potrebe bolnišnic za predmetna naročila se bodo zbirala s pomočjo informacijskega sistema oziroma modula e-Katalog. V zvezi z vzpostavitvijo informacijske podpore nadzoru porabe in stroškovne učinkovitosti v zdravstvu je MJU z določenimi bolnišnicami izvedlo sestanke. Pri tem so bila ugotovljena različna dejanska stanja, zaradi česar bo potrebno pri implementaciji tako E-kataloga kot vzpostavitvi sistema za podporo nadzoru porabe in stroškovne učinkovitosti v zdravstvu, izbrati pristop, ki bo v najmanjši meri posegal v že obstoječe sisteme, hkrati pa zagotoviti nadzor porabe in zbiranje poročil na enem mestu.

V Sklep o določitvi predmetov skupnih javnih naročil za leto 2016 so tako uvrščeni naslednji predmeti: igle, rokavice, plenice, infuzijski in transfuzijski sistemi, katetri in material za respiratorno terapijo.

Dne 4. 11. 2015 je bil izdan Sklep o ustanovitvi/imenuvanju, sestavi in nalogah Strokovne komisije za Skupno javno naročanje plenice, rokavic in igel. Komisija je pripravila predlog tehničnih specifikacij za plenice, igle in rokavice, ki je bil sredi januarja 2016 posredovan v pregled in morebitne dopolnitve tudi Slovenskemu inštitutu za standardizacijo in Slovenskemu inštitutu za kakovost in meroslovje. Inštituta sta se odzvala s pripombami. Sledi zbiranje potreb/količin posameznih bolnišnic, priprava razpisnih dokumentacij in objave predmetnih postopkov skupnega javnega naročanja, v skladu z okvirnim časovnim načrtom, navedenim v Sklepu.

V skladu z navedenim se ukrep izvaja; rok za dokončno izvedbo se podaljša do konca 2016.

II. 5. Etični kodeks za funkcionarje vlade in ministrstev

Nosilec: Ministrstvo za javno upravo, v sodelovanju s Službo Vlade Republike Slovenije za zakonodajo (SVZ) in Generalnim sekretariatom Vlade Republike Slovenije (GSV).

Cilj: zagotovitev etičnosti in integritete funkcionarjev izvršilne oblasti.

Način izvedbe: oblikovanje in sprejetje etičnega kodeksa za funkcionarje vlade in ministrstev, ki ga sprejme vlada, pri čemer se upoštevajo ustrezno visoki standardi etike, primerjalno podobno kot v drugih državah članicah EU, ki veljajo za funkcionarje.

Rok za izvedbo: junij 2015.

IZVEDENE AKTIVNOSTI IN STANJE:

Poročanje MJU februar 2016:

Kodeks etike za funkcionarje vlade in ministrstev (v nadaljevanju: kodeks) je Vlada Republike Slovenije sprejela na seji, 10. decembra 2015. Etični kodeks velja za vladne funkcionarje, ki so: predsednik Vlade RS, ministri in državni sekretarji. Namen etičnega kodeksa ministrov in ostalih funkcionarjev je posvetiti večjo pozornost skladnosti ravnanj in vedenj funkcionarjev, povečati občutljivost za skladnost lastnih ravnanj ter ravnanj ostalih vladnih funkcionarjev ter dati večji poudarek primernemu ravnanju v moralno etičnih dilemah, kar bo posledično prispevalo k oblikovanju pozitivne prakse ravnanj skladnih s pričakovano integriteto in državotvorno držo, ki pritiče vladnemu funkcionarju. Kodeks je zasnovan tako, da izhajajoč iz ustavne prislege vladnih funkcionarjev oziroma iz veljavnih zakonskih obveznosti glede integritete in

preprečevanja korupcije, v obliki standardov, združuje zaželeno in pričakovane načine vedenja in ravnanja funkcionarjev vlade in ministrstev, glede na splošno sprejete vrednote sedanje slovenske družbe. Kodeks upošteva in se zgleduje po kodeksih za funkcionarje v drugih državah in na kodekse drugih poklicev in stanovskih združenj v Sloveniji, kot so: Kodeks etike javnih uslužbencev v državnih organih in upravah lokalnih skupnosti, ki ga je oblikoval Uradniški svet (2011), Evropski kodeks dobrega ravnanja javnih uslužbencev, Strategija razvoja javne uprave 2015 -2020 ter hkrati z njo sprejeta Politika napredka in kakovosti sodobne javne uprave (sklep vlade z dne 29.4.2015), Kodeks policijske etike, Kodeks sodniške etike Slovenskega sodniškega društva, ipd. Kodeks vključuje tudi krajše pojasnilo, kaj je s posameznim standardom dejansko mišljeno.

Ukrep je izveden.

II. 6. Vpeljava pravila »zakonodajne sledi«

Nosilci: Generalni sekretariat Vlade Republike Slovenije (GSV) v sodelovanju s Službo Vlade Republike Slovenije za zakonodajo (SVZ) in Ministrstvom za javno upravo.

Cilja: preglednost sprejemanja zakonskih in podzakonskih predpisov ter spoštovanje določil Resolucije o normativni dejavnosti.

Način izvedbe: določi se obveznost navedbe avtorstva celotnega besedila ali posameznih določb predpisa, kadar besedilo predloga akta pripravlja zunanji strokovnjak – fizična ali pravna oseba zasebnega prava, v obrazložitvah predloga v zakonodajnem postopku; po potrebi se poda predlog za spremembo Poslovnika Državnega zbora RS.

Rok za izvedbo: junij 2015.

Ukrep je izveden.

IZVEDENE AKTIVNOSTI IN STANJE:

Poročanje MJU februar 2016 in Generalni sekretariat Vlade (GSV) RS januar 2016:

V zvezi z ukrepom »zakonodajna sled« je Državni zbor Republike Slovenije dne 15. 12. 2015 sprejel Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o dostopu do informacij javnega značaja (Uradni list RS, št. 102/15; ZDIJZ-E), ki po novem določa, da bo moral organ ob javni objavi predloga predpisa ali splošnega akta za izvrševanje javnih pooblastil objaviti na spletu tudi podatke o zunanjem strokovnjaku, ki je sodeloval pri pripravi predpisa. Navedeno predstavlja podlago za spletno objavo predmetnih osebnih podatkov.

GSV bo upošteval zakonske določbe in dopolnil že predlagane rešitve Navodila za izvajanje Poslovnika Vlade RS št. 10 ter jih v kratkem poslal v ponovno medresorsko usklajevanje MJU in SVZ. Spremembe navodila bodo izdane do pričetka uporabe sprememb in dopolnitev ZDIJZ-E (štiri mesece po uveljavitvi).

Decembra 2015 je dodatno Državni zbor sprejel tudi Priporočilo Vladi RS za povečanje stopnje transparentnosti in demokratičnosti njenega delovanja in delovanja ministrstev (št. dok. 020-12/15-0028/16 z dne 21.12.2015), ki se nanaša na zagotavljanje sodelovanja javnosti pri pripravi predpisov in zlasti na pripravo poročila o sodelovanju z javnostjo s predstavitvijo vpliva na rešitve v predlogu predpisa. Priporoča, da vlada pripravi podlago za poročilo o sodelovanju z javnostjo, kjer bodo jasno opredeljeni obvezni vsebinski elementi poročila in na tej podlagi poenotena praksa med različnimi ministrstvi. Na podlagi navedenega in v skladu z Resolucijo o normativni dejavnosti iz 2009 bodo izvajane nadaljnje aktivnosti v tej smeri.

V skladu z navedenim je ukrep izveden.

II. 7. Pogoji za nastop in razlogi za prenehanje funkcije

Nosilec: Ministrstvo za javno upravo.

Cilji: zagotoviti opravljanje javne funkcije v skladu z zakonom, vrniti ugled, integriteto in etiko v upravljanje države.

Način izvedbe: priprava predloga sprememb in dopolnitev vseh ustreznih področnih predpisov (paketno), upoštevajoč ustavno pravne omejitve, povezane z načelom sorazmernosti, ob upoštevanju primerjalne pravne ureditve s tega področja.

Rok za izvedbo: do konca septembra leta 2015.

IZVEDENE AKTIVNOSTI IN STANJE:

Poroča MJU avgust 2015:

Vlada RS je dne 12.6.2015 obravnavala celotni t.i. »volilni paket« predlogov zakonov in sicer: Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o volitvah v državni zbor, Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o poslancih, Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o državnem svetu, Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o vladi republike Slovenije in Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o volitvah predsednika republike ter sprejela stališča in jih posredovala v Državni zbor. Zaradi celovite sistemske ureditve instituta neizvoljivosti v primeru obsodbe za kaznivo dejanje (ki se nanaša na voljene funkcionarje), je v zakonodajni postopek vložen tudi temeljni Zakon o volitvah v državni zbor (ZVDZ), ki določa pogoje za izvolitev neposredno izvoljenega predstavniškega organa v državi in se glede vprašanj, ki jih drugi volilni zakoni ne urejajo, uporablja subsidiarno in smiselno. Predlog sprememb ZVDZ zaostre pogoje za nastop funkcije poslanca oziroma na novo določa institut neizvoljivosti, čemur sledijo predlagane spremembe in dopolnitve ostalih zakonov. V posameznih specialnih zakonih (poslanci, predsednik...) je ustrezno urejeno pravno varstvo v primerih predčasnega prenehanja mandata. Institut »neizvoljivosti« oziroma omejitve pasivne volilne pravice se, upoštevajoč 82. člen Ustave RS, uporabi tudi za izvolitev Predsednika republike ter tudi za člane Državnega sveta. Predlagana omejitev zasleduje tudi cilje Vlade RS za zagotovitev integritete delovanja najvišjega predstavniškega telesa v državi in določitev dodatnih pogojev za vse javne funkcionarje.

Poroča MJU februar 2016:

Predlogi aktov so v zakonodajnem postopku, aktivnosti se izvajajo.

II. 8. Učinkovit in pregleden nadzor nad delovanjem nosilcev javnih pooblastil in področnih organizacij nosilcev javnih pooblastil (zbornic)

Nosilec: vladna delovna skupina pod vodstvom Službe Vlade Republike Slovenije za zakonodajo (SVZ).

Cilj: priprava analize in predlogov ukrepov za preglednejše in učinkovitejše delovanje zborničnega sistema.

Način izvedbe: delovna skupina Vlade RS pod vodstvom SVZ pripravi analizo in predloge ukrepov za izboljšanje delovanja zborničnega sistema tako, da pripravi popis javnih pooblastil zbornic in pripravi predloge za njihovo preglednejše in učinkovitejše delovanje pri uresničevanju javnih nalog in javnih pooblastil v obliki predlogov možnih rešitev oziroma smernic, ki jih bodo ministrstva upoštevala pri spreminjanju področnih zakonov, s katerimi se urejajo naloge in pooblastila posameznih zbornic.

Rok za izvedbo: marec 2015.

IZVEDENE AKTIVNOSTI IN STANJE:

Poroča Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo maj 2015:

Vlada Republike Slovenije je dne 20.4.2015 sprejela sklep o seznanitvi s Poročilom delovne skupine za pripravo analize zborničnega sistema v Republiki Sloveniji in predlogov ukrepov za preglednejše in učinkovitejše delovanje zbornic (Poročilo), naložila je ministrstvu, pristojnim za področja, na katerih delujejo zbornice, da pri spreminjanju zakonodaje in njenem izvajanju upoštevajo ugotovitve in predloge možnih rešitev za povečanje učinkovitosti in transparentnosti delovanja zbornic, ki so vsebovane v poročilu iz prejšnje točke. S sprejetjem sklepa vlade je medresorska delovna skupina prenehala z delom.

Kot izhaja iz Poročila je ureditev zborničnega sistema razpršena v številnih zakonih. Za posamične zbornice glede na različna področja, na katerih delujejo, veljajo številne specifične. Poročilo navedeno pravno in dejansko stanje upošteva in v skladu s Program ukrepov Vlade Republike Slovenije za preprečevanje, odkrivanje in pregon korupcije ponuja predloge možnih rešitev oziroma smernic, ki jih bodo ministrstva kot pristojni državni organi za posamezna področja lahko upoštevala pri spreminjanju področne zakonodaje. Pri tem bo seveda treba upoštevati tudi specifičnosti posamičnih zbornic, tako da avtomatično vpeljevanje vseh predlaganih rešitev pri vsaki izmed zbornic ni mogoče. Pričakuje se tudi lahko, da se bo v postopek spreminjanja zakonodaje vključila tudi zainteresirana javnost.

Ukrep je izveden (Prvo vmesno poročilo, avg. 2015).

II. 9. Priprava osnutka sprememb in dopolnitev Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije.

Nosilec: Ministrstvo za javno upravo (MJU) v sodelovanju z Ministrstvom za pravosodje (MP) in Komisijo za preprečevanje korupcije (KPK).

Cilj: pripraviti osnutek sprememb in dopolnitev Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije, s katerimi se bodo odpravile nedorečenosti in pomanjkljive rešitve v veljavnem zakonskem besedilu, glede na njegovo izvajanje v praksi.

Način izvedbe: ustanovi se medresorska delovna skupina, ki jo bodo sestavljali predstavniki MJU, MP in KPK, za pripravo osnutka sprememb in dopolnitev Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije.

Rok za izvedbo: do konca leta 2015 (se podaljša do julija 2016).

IZVEDENE AKTIVNOSTI IN STANJE:

Poroča MJU (februar 2016):

Ocena najvišjih predstavnikov MJU, MP ter Komisije za preprečevanje korupcije (v nadaljevanju: KPK), na skupnem sestanku dne 18. 12. 2014 je bila, da bo prioriteto potrebno opraviti temeljito analizo implementacije veljavnih zakonskih določb ter nameniti pozornost predvsem tistim pomanjkljivostim zakonske ureditve, ki ovirajo potek izvedbe postopkov v pristojnosti KPK oziroma se v diktiji, določeni v zakonu, ne morejo izvajati.

Dne 5.3.2015 je bila ustanovljena medresorska delovna skupina predstavnikov MJU, MP, MNZ in Komisije za preprečevanje korupcije. Namen dela delovne skupine je proučitev veljavnega besedila določb ZIntPK, proučitev izvajanja njegovih določb v praksi in natančna opredelitev zakonskih rešitev, ki bodo učinkovito prispevale k izvajanju določb ZIntPK v skladu z namenom in ciljem zakonske ureditve, cilj dela delovne skupine pa je priprava osnutka besedila sprememb in dopolnitev ZIntPK, s pripravljenim končnim poročilom o delu delovne skupine.

V začetku meseca julija 2015 je medresorska delovna skupina (MDS) pripravila Vmesno poročilo delovne skupine za pripravo osnutka sprememb in dopolnitev Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije, ki vsebuje Pregled problematičnih sklopov ZIntPK z oceno MDS, z obrazložitvijo potrebnih sprememb in dopolnitev ZIntPK po vsebinskih sklopih.

V zvezi s tem so bili deležniki, kot so Transparency International Slovenija, Center za informiranje, sodelovanje in razvoj nevladnih organizacij, Združenje lobistov Slovenije in Inštitut za ustavno pravo v juliju 2015 pozvani k podaji pisnih mnenj, pripomb in dodatnih predlogov. Prav tako je bil v mesecu oktobru 2015 organiziran in izveden strokovni posvet v zvezi z vsebino osnutka sprememb in dopolnitev ZIntPK, ki so se ga poleg predstavnikov MJU in KPK udeležili tudi predstavniki zainteresiranih deležnikov. V drugi polovici meseca februarja 2016 medresorska delovna skupina zaključuje svoje delo ter oblikuje besedilo osnutka novele ZIntPK, ta pa bo s strani Ministrstva za javno upravo skladno z Normativnim programom dela vlade 2016 predvidoma v marcu 2016 posredovan v javno razpravo.

V skladu z navedenim se ukrep izvaja; rok za izvedbo se podaljša do julija 2016.

III. OMEJEVANJE KORUPCIJSKIH TVEGANJ V JAVNI UPRAVI

Nosilca: Ministrstvo za javno upravo in Komisija za preprečevanje korupcije v sodelovanju z resornimi ministrstvi ter drugimi organi, ki sodijo v javni sektor.

Cilja: krepitev integritete in preprečevanje korupcije v javni upravi.

Način izvedbe: z aktivnostmi in različnimi podukrepi:

- **Dodatna usposabljanja zaposlenih v javni upravi**, s poudarkom na dejavnostih, kjer gre za povečana korupcijska tveganja, kot so na primer postopki javnih naročil, inšpekcije, prav tako pa tudi usposabljanja drugih javnih uslužbencev in funkcionarjev v javni upravi. Izobraževanje je potrebno tudi na področju lobiranja in prijave lobističnih stikov. Izobraževanje so potrebna tako v okviru državne uprave kakor tudi lokalne samouprave. V zvezi s tem se bo še naprej potekalo aktivno sodelovanje med Upravno akademijo Ministrstva za javno upravo, Centrom za izobraževanje v pravosodju Ministrstva za pravosodje in Komisijo za preprečevanje korupcije, dodatno tudi s sodelovanjem nevladnih organizacij. Izvedba dodatnih usposabljanj je predvidena v finančnem obdobju 2014–2020.

Nosilec: Ministrstvo za javno upravo.

Rok za izvedbo: do konca leta 2016.

- **Vzpostavitev enotnega državnega registra tveganj**, ki bo vsebinska nadgradnja registra korupcijskih tveganj, ki ga KPK že vodi in uporablja pri izvajanju svojih zakonskih pristojnosti; gre za zbirko podatkov iz elektronskega registra korupcijskih tveganj, ki ga je v nekaj preteklih letih razvila KPK. V skladu z medresorskimi dogovori znotraj državne uprave in dogovorom s KPK bo sedanji register korupcijskih tveganj ustrezno nadgrajen z vzpostavitvijo širšega enotnega državnega registra tveganj, ki bo kot pomembno orodje za nadzorne organe in proračunske uporabnike poleg korupcijskih tveganj obsegal tudi poslovna in varnostna tveganja. Enotni državni register tveganj bo tako platforma in tudi enotna vstopna točka za učinkovitejši notranji nadzor javnih financ tako za Urad Republike Slovenije za nadzor proračuna kakor tudi za notranje revizorje. Državni register tveganj bo zagotovil sodelovanje na več področjih ter omogočal lažje in učinkovitejše izvajanje pristojnosti KPK, prav tako pa tudi notranjih revizorjev glede porabe javnih sredstev znotraj javne uprave. Poleg tega bo register dostopen z različnimi pravicami dostopa in načini uporabe, tudi organom javnega sektorja, z namenom lažjega obvladovanja tveganj ter seznanjanja z dobrimi praksami. Register bo pripomogel tudi k izmenjavi dobrih praks med organi glede omejevanja korupcijskih in drugih tveganj ter bo podlaga za objavo statističnih podatkov glede posebnosti

tveganj v določenih resorjih. Vzpostavitev registra je predvidena kot samostojni projekt v finančnem obdobju 2014–2020.

Nosilci: Ministrstvo za javno upravo, Ministrstvo za finance in Ministrstvo za pravosodje.

Rok za izvedbo: do konca leta 2016.

- **Na področju javnih naročil** bodo izvedena dodatna posebna usposabljanja javnih uslužbencev, ki delajo na področju javnih naročil, za zagotavljanje ustrezne ravni integritete in preglednosti. Na podlagi ZDIJZ bodo zavezanci po ZDIJZ, ki nastopajo kot naročniki od januarja 2015, začeli objavljati pogodbe iz javnih naročil, koncesij in javno-zasebnih partnerstev. V ta namen je treba nadgraditi portal javnih naročil v okviru elektronskega javnega naročanja, kar že poteka.

Prav tako bo za omejevanje korupcijskih tveganj pomembna čim širša uporaba E-dražbe. Vlada je sprejela sklep, s katerim je od januarja 2015 ministrstvom, organom v sestavi in vladnim službam naložila uporabo elektronske dražbe. Tudi drugim javnim naročnikom jo je priporočila.

Ker je bila v letu 2014 sprejeta nova zakonodaja EU o javnem naročanju, ki jo morajo države članice prenesti v domače pravne sisteme do 18. 4. 2016, je Ministrstvo za finance že pripravilo izhodišča za spremembo naše zakonodaje. Raven preglednosti pri slovenskih javnih naročilih, ki je izrednega pomena za omejevanje korupcijskih tveganj, je v Sloveniji v primerjavi z drugimi državami članicami EU nadpovprečna, saj so mejne vrednosti za objave na državnem portalu javnih naročil sorazmerno nizke in znašajo 20.000 evrov za blago in storitve ter 40.000 evrov za infrastrukturno blago, infrastrukturne storitve in gradnje. Poleg tega naša zakonodaja zagotavlja preglednost pri postopkih s pogajanjem brez objave razpisne dokumentacije in pri izvajanju okvirnih sporazumov, po novem pa tudi glede sklenjenih pogodb s področja javnega naročanja, koncesij in javno-zasebnih partnerstev. Vlada RS si bo zato na podlagi nove zakonodaje EU o javnem naročanju ter ugotovljenih pomanjkljivosti in prednosti obstoječega sistema javnega naročanja prizadevala, da z novo ureditvijo zagotovi dodatne poenostavitve in večjo prožnost, preglednost in učinkovitost javnega naročanja.

Nosilec: Ministrstvo za javno upravo.

IZVEDENE AKTIVNOSTI IN STANJE: Poroča MJU (februar 2016):

Večja transparentnost na področju javnega naročanja, je bila zagotovljena z nadgraditvijo Portala javnih naročil, kjer je mogoče od 25. maja 2015, vpogledati v pogodbe iz javnega naročanja, koncesij in javno-zasebnih partnerstev (podlaga je peti odstavek 10.a člena ZDIJZ).¹

Pravno podlago za povečanje transparentnosti delovanja naročnikov na področju javnega naročanja predstavlja novela Zakona o dostopu do informacij javnega značaja (ZDIJZ-C), ki določa, da so registrirani zavezanci, ki nastopajo kot naročniki, koncedenti ali javni partnerji, v roku 48 dni od oddaje javnega naročila, podelitve koncesije ali izbire izvajalca javno-zasebnega partnerja dolžni objaviti javno dostopne informacije javnega značaja iz pogodbe, ki jo sklenejo. Navedene zakonske določbe zasledujejo večjo transparentnost informacij o porabi javnih sredstev na področju javnega naročanja in sledijo načelom, ki so na tem področju uveljavljena v okviru organizacij OECD in Partnerstva za odprto vlado.

Ministrstvo pa je upoštevalo vidik potrebe po večji meri transparentnosti tudi pri pripravi novega **Zakona o javnem naročanju ZJN3**, ki ga je Državni zbor RS sprejel 18.11.2015 in je bil objavljen v Uradnem listu RS, št. 91/15. ZJN-3 se tako začne uporabljati 1.4.2016, s čimer je tudi zagotovljena pravočasna implementacija novih direktiv v nacionalno zakonodajo. Še pred uveljavitvijo ZJN-3 pa je ministrstvo v januarju 2016 začelo izvajati brezplačne predstavitve zakona po več lokacijah v Sloveniji z namenom usposobitve čim večjega kroga javnih uslužbencev, ki delajo na področju javnih naročil. Novi zakon o javnem naročanju pa ureja tudi

¹Objavljene pogodbe iz javnih naročil so od 25. maja 2015 javno dostopne preko Portala javnih naročil: <http://www.enarocanje.si/objavapogodb/iskalnik.aspx>

ново obveznost za **evidenčna naročila**, kjer bo potrebno enkrat letno objaviti ne zgolj statistične podatke, temveč za vse pogodbe nad 10.000 EUR tudi komu so bile oddane, kaj je predmet in za kakšen denar. Prav tako se bodo po novem na portalu objavljale tudi vse odločitve o oddaji naročila in obvestila o spremembah pogodb po njeni sklenitvi. Z namenom zmanjšanja tveganj za nastanek korupcijskega tveganja pa ZJN-3 tudi strožje ureja institut preprečevanja nasprotja interesov, v okviru katerega mora oseba, ki vodi postopek javnega naročanja, vse osebe, ki so sodelovale pri pripravi dokumentacije ali njenih delov ali na kateri koli stopnji odločale v postopku, pred sprejetjem odločitve o oddaji naročila pisno obvestiti o tem, kateremu ponudniku se naročilo oddaja in kadar je ta oseba neposredno ali posredno povezana z izbranim ponudnikom na način, da lahko ta povezava oziroma njen zasebni, finančni ali ekonomski interes vpliva na objektivno in nepristransko opravljanje nalog v zvezi z javnim naročilom ali vzbuja dvom o njeni objektivnosti in nepristranskosti, mora takoj pisno obvestiti predstojnika in ravnati v skladu z njegovimi navodili. Predstojnik naročnika mora v tem primeru zagotoviti, da se naloge opravijo zakonito in nepristransko. V ta namen je določeno, da se šteje, da obstaja neposredna ali posredna povezava s ponudnikom, če je zgoraj omenjena oseba v zakonski zvezi, zunajzakonski skupnosti, registrirani istospolni partnerski skupnosti, skupnem gospodinjstvu, krvnem sorodstvu v ravni vrsti, krvnem sorodstvu v stranski vrsti do vštetega tretjega kolena, sorodstvu po svaštvu do vštetega drugega kolena, posvojitelj, posvojenec, rejnik, rejenec, v zasebnem poslovnem ali delovnopravnem razmerju s ponudnikom, njegovim družbenikom z več kot pet odstotnim lastniškim deležem, zakonitim zastopnikom ali prokuristom. Delež 5 odstotkov je bil v predhodni zakonodaji določen na 25 odstotkov. Poleg navedenega pa ZJN-3 določa tudi, da lahko naročnik izključi ponudnika, ki bi v postopku javnega naročila poskušal neupravičeno vplivati na odločitev naročnika.

Ministrstvo je pripravilo tudi pomemben projekt za povečanje transparentnosti na področju javnega naročanja. Gre za **informacijsko rešitev STATIST**, ki je od konca meseca januarja 2016 na voljo najširši javnosti in tako prvič zagotavlja celovito, neposredno in posodobljeno objavo podatkov o oddanih javnih naročilih v Republiki Sloveniji. V STATIST-u so na enem mestu zbrane informacije o oddanih javnih naročilih od 1. 1. 2013 naprej, ki jih vsak uporabnik lahko pregleduje po različnih parametrih. Za izbrano časovno obdobje se glede na vrednost oddanih naročil prikazujejo podatki o naročilih desetih največjih naročnikov in desetih največjih ponudnikov, najbolj pogosto oddanih naročilih glede na predmet in zakonsko podlago. Omogočen je izvoz podatkov za v datoteko v .csv formatu, kar omogoča večkratno uporabo podatkov. Vse podatke, ki so prikazani na ekranu, lahko uporabnik shrani tudi v .pdf formatu.

Ukrep je v pretežni meri izveden in se bo izvajal tudi v 2016.

Rok za izvedbo: do konca leta 2016.

- **Na področju inšpekcijskih služb** bo vzpostavljena večja preglednost delovanja z oblikovanjem enotne vstopne točke za državljane in podjetja na spletnih straneh inšpekcijskega sveta, na katerih bodo navedeni vsi inšpektorati, skupaj s povezavo na spletne strani posameznega direktorata in s kontaktnimi podatki. Poleg tega je treba zagotoviti večjo preglednost inšpekcijskih pregledov in nadzorov s konkretnimi informacijami o vsebinah pregledov (predvsem sistemskih) na spletnih straneh inšpekcijskih služb. Nosilci: vsi resorji, v okviru katerih delujejo inšpekcije in inšpekcijski svet.

Nosilci: Ministrstvo za javno upravo, resorna ministrstva, inšpekcijski svet.

Rok za izvedbo: do konca leta 2016.

IZVEDENE AKTIVNOSTI IN STANJE:

Poroča MJU avgust 2015:

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o inšpekcijskem nadzoru (Uradni list RS, št. 40/14, ZIN-B) je v 11.a členu določil obveznost ministra, pristojnega za upravo, da do 1. marca tekočega leta seznani vlado s strateškimi usmeritvami in prioritetami, ki izhajajo iz sprejetih

letnih programov dela inšpektoratov oziroma inšpekcij. MJU je na tej podlagi pozvalo resorna ministrstva, da posredujejo strateške usmeritve in prioritete dela posamezne inšpekcije oziroma inšpektorata iz svoje pristojnosti, ki naj vsebujejo predvsem navedbo področij, ki bodo upoštevali oceno tveganja na delovnem področju posameznega inšpektorata oziroma inšpekcije, predmet inšpekcijskih nadzorov, navedbo področij, na katerih so predvideni skupni inšpekcijski nadzori, in oceno števila oziroma deleža inšpekcijskih nadzorov, izvedenih na podlagi prejetih prijav. Ministrstva so svoje odzive pripravila glede na oceno tveganja, pri čemer je upoštevana vrsta in obseg dejavnosti, ki bodo predmet inšpekcijskih nadzorov, ugotovitve preteklih nadzorov ter tekoča področna problematika.

Na spletni strani MJU, v zavihku »Inšpekcijski svet«, je v rubriki »Inšpekcijski organi v Republiki Sloveniji« in v rubriki »Člani Inšpekcijskega sveta« objavljena nova preglednica vseh inšpekcijskih organov v RS s kontaktnimi podatki in internetno povezavo na spletno stran posameznega inšpekcijskega organa, v rubriki »Aktualno« so objavljeni pomembni dokumenti: mdr. *Strateške usmeritve in prioritete inšpektoratov oziroma inšpekcij za leto 2015*, mnenje MJU o pravnih podlagah za odzivnost inšpekcijskih organov na prejete prijave, ki je bilo poslano vsem članom IS, dopis članom IS glede objavljanih anonimiziranih inšpekcijskih odločb ter mnenje Informacijskega pooblaščenca, nadalje so v rubriki »Novice/Pojasnila« objavljena gradiva v zvezi s sejo Inšpekcijskega sveta, ki je bila 14. 4. 2015, sporočilo za javnost ter PTT predstavitvi Vzpostavitev IKT podpore za inšpekcije in Portal e-uprava 2 in inšpektorati.

- Na področju elektronskih javnih razpisov bo za preglednejšo porabo javnih sredstev pri financiranju posameznih programov, ki se financirajo iz proračuna, uveden enotni elektronski sistem javnih razpisov, ki bo zagotavljal preglednost pri podeljevanju sredstev, hkrati pa tudi pri porabi navedenih sredstev oziroma lažjemu nadzoru pri namenski porabi sredstev za izvedbo posameznega programa.

Nosilec: Ministrstvo za javno upravo.

Rok za izvedbo: do konca leta 2016.

IZVEDENE AKTIVNOSTI IN STANJE:

Poroča MJU februar 2016:

Novela ZDIJZ - Proaktivna objava informacij javnega značaja iz javnih razpisov in drugih oblik sofinanciranj (nova 4. točka 10. člena ZDIJZ).

Z novelo ZDIJZ-E se obveznost proaktivne transparentnosti poleg javnih naročil razširja tudi na javne razpise, pri čemer gre za javne razpise, ki zadevajo dodeljevanje sredstev, subvencij in posojil iz državnega ali občinskih proračunov. Gre za zajem javnih razpisov ali drugih oblik sofinanciranj, ki se izvajajo na podlagi določb Pravilnika o postopkih za izvrševanje proračuna Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 50/07, 61/08, 99/09 – ZIPRS1011 in 3/13); cca 80 odstotkov javnih razpisov se izvaja na tej podlagi. V nekaj členih Zakona o javnih financah (Uradni list RS, št. 11/11 – uradno prečiščeno besedilo, 14/13 – popr., 101/13 in 55/15 – ZFisP; členi 106. f do 106 l) in na tej podlagi izdanem podzakonskem aktu (Uredba o postopku, merilih in načinih dodeljevanja sredstev za spodbujanje razvojnih programov in prednostnih nalog (Uradni list RS, št. 56/11) pa se pripravljajo specifični javni razpisi. Gre dejansko za dodeljevanje kakršnihkoli »sredstev«, vključno s sredstvi za spodbujanje razvojnih programov ter prednostnih nalog države. Problem javnih razpisov je predvsem neenotna praksa, in sektorsko različni pristopi, ki povzročajo na eni strani breme tistim, ki se na razpise prijavljajo ko tudi večja korupcijska tveganja na ravni države, zaradi pomanjkanja transparentnosti v samem postopku. Veljavne pravne podlage pa ne določajo enotnih minimalnih standardov glede proaktivne transparentnosti celotnega postopka. Omenjeni predpisi določajo zgolj obvezno objavo javnih razpisov kot takih v Uradnem listu RS oziroma uradnem glasilu občine. Minimalne vsebine, ki jih bo vsak organ, ki razpisuje programe ali dodeljuje sredstva na podlagi javnih razpisov ali drugih oblik sofinanciranj iz proračunov, moral objaviti predvideva 10. člen predloga Uredbe o posredovanju in ponovni uporabi informacij javnega značaja, ki je bila do 19.2.2016 v javni razpravi. Javna objava dokumentacije je predvidena na spletnih straneh posameznih organov.

V zvezi z ukrepom je vzpostavljena delna pravna podlaga.

- **Za večjo preglednost porabe javnih sredstev** velja na podlagi Zakona o opravljanju plačilnih storitev za proračunske uporabnike od 1. januarja 2015 obvezna izmenjava e-računov, ki za proračunske uporabnike poteka prek Uprave Republike Slovenije za javna plačila (v nadaljevanju: UJP). Za večjo preglednost porabe javnih sredstev si na Ministrstvu za finance že prizadevajo, da bi UJP za pristojne državne ali lokalne inštitucije (npr. za resorna ministrstva) pripravljala poročila o prejetih računih posamičnih posrednih proračunskih uporabnikov. Ta poročila bi omogočila nadzor nad uresničevanjem finančnih načrtov posrednih proračunskih uporabnikov. Tako bi se izboljšala preglednost prevzemanja finančnih obveznosti v javnem sektorju. S podatki e-računov bo v prihodnje povezan tudi spletni program Komisije za preprečevanje korupcije Supervizor. Poleg tega je Ministrstvo za finance pripravilo predlog razširitve izbire podatkov za plačilna navodila proračunskih uporabnikov, da bi ob poravnavi obveznosti s cesijskim poslom v plačilno navodilo navedli dodaten podatek: dejanskega upnika. Tako bo lažje slediti denarnemu toku in se seznaniti s tem, do koga je bila obveznost dejansko poravnana.

Nosilec: Ministrstvo za finance.

Rok za izvedbo: do konca leta 2016.

- **Na področju prijave lobističnih stikov:** potrebno je dodatno ozaveščanje, da se zagotovi dosledno izvajanje zakonskih določb. Poleg tega je prijavo lobističnih stikov treba dodatno poudariti v okviru usposabljanj zaposlenih v javnem sektorju s področja integritete. Pripravi se zloženka oziroma letak za ozaveščanje zaposlenih v okviru državnih organov in uprav samoupravnih lokalnih skupnosti, poleg tega bo v okviru usposabljanj ta vsebina poseben poudarjena tej vsebini. Prav tako je treba proučiti možnosti za tehnično poenostavitev sporočanja podatkov o lobističnem stiku iz prijave na KPK.

Nosilec: Ministrstvo za javno upravo.

Rok za izvedbo: do konca leta 2016.

IZVEDENI UKREPI IN NALOGE TER STANJE:

Poroča MJU, junij 2015:

Na ministrstvu je bil za ozaveščanje morebitnih lobirancev v sodelovanju z nevladno organizacijo Društvo Integriteta – TI januarja 2015 pripravljen plakat *LOBIRANJE – KAKO SE PRAVILNO ODZVATI* kot vodnik ravnanja za funkcionarje in javne uslužbence ob morebitnem lobiranju. Vsebuje informacije o tem, kdo so registrirani lobisti in kdo lahko nastopa kot neregistrirani lobist, dodani pa so tudi primeri dovoljenega in nedovoljenega vplivanja.

Društvo Integriteta – Transparency International Slovenija je pripravilo animirani film o lobiranju, namenjen preventivnemu delovanju in dvigu ozaveščenosti glede lobiranja, njegovega pomena in vpliva na javne zadeve.

- **Na področju boja proti podkupovanju tujih javnih uslužbencev v mednarodnem poslovanju:** OECD je leta 1997 sprejel Konvencijo o boju proti podkupovanju tujih javnih uslužbencev v mednarodnem poslovanju, ki je začela veljati leta 1999. Iz poročila mednarodne nevladne organizacije *Transparency International* o izvajanju navedene konvencije v letu 2013 izhaja, da je ta organizacija umestila Republiko Slovenijo med 21 držav, ki niso sprejele nobenih ukrepov (oziroma zelo malo) v boju proti podkupovanju tujih javnih uslužbencev, pri čemer je taka umestitev predvsem posledica slabega ali premalo učinkovitega izvajanja zakonodaje o korupciji in integriteti, ki je sicer pri vrednotenju zakonodajnega okvira ocenjena pozitivno. Zato je treba okrepiti aktivnosti na tem področju. Ministrstvo za zunanje zadeve (MZZ) že izvaja predstavitev nekaterih sklopov v okviru integritete in preprečevanja korupcije v okviru priprav uslužbencev za delo v t. i. zunanji službi (diplomatsko-konzularna predstavništva). Na predstavništva Republike Slovenije v tujini je bil naslovljen poziv oziroma informacija o

obveznostih iz Konvencije o boju proti podkupovanju tujih javnih uslužbencev v mednarodnem poslovanju, pri čemer gre za dolžnost ozaveščanja slovenskih javnih uslužbencev, na diplomatsko-konzularnih predstavništvi, ki prihajajo v stik s slovenskimi podjetji, ki poslujejo na trgu akreditacije, ali tudi kako drugače pridobijo informacije o delovanju slovenskih podjetij v poslovnih transakcijah s tujimi javnimi uslužbenci. MZZ bo še naprej izvajalo tovrstne aktivnosti, ki povečujejo ozaveščenost zaposlenih na diplomatsko-konzularnih predstavništvi glede navedene problematike.

Nosilec: Ministrstvo za zunanje zadeve.

Rok za izvedbo: do konca leta 2016.

IZVEDENE AKTIVNOSTI IN STANJE:

Poroča MZZ januar 2016:

MZZ je v mesecu novembru 2015 v sodelovanju s Komisijo za preprečevanje korupcije organiziralo usposabljanje o integriteti in preprečevanju korupcije za vse uslužbence ministrstva. Usposabljanje je sestavni del sprejetih ukrepov za zmanjševanje tveganj, ki lahko nastanejo pri poslovanju z drugimi subjekti in so lahko posledica nezadostne poučenosti. Na predmetnem usposabljanju je bila v posebnem delu predstavljena tudi Konvencija o boju proti podkupovanju tujih javnih uslužbencev v mednarodnem poslovanju. Predmetna konvencija je bila pred tem že predstavljena na različnih posvetih, ki jih je organiziralo ministrstvo. Vsebina predstavitve Konvencije OECD proti podkupovanju tujih javnih uslužbencev s priporočili je dostopna tudi ostalim javnim uslužbencem ministrstva, na intranetu ministrstva.

Ministrstvo si prizadeva za ozaveščanje zaposlenih tudi na drugih področjih integritete in preprečevanja korupcije, kot so nasprotje interesov, lobiranje, omejitve sprejemanja daril, omejitve poslovanja, nedovoljeni vplivi, tveganja v zvezi z javnimi naročili, preko usposabljanja, ki jih organizira ministrstvo v sodelovanju z drugimi organi, preko predstavitev na letnih srečanjih oziroma posvetih, ki jih organizira ministrstvo, v teku priprav za zasedbo delovnega mesta v tujini, preko objave ažuriranih informacij na intranetu ministrstva. Uslužbencem ministrstva je bil v pregled posredovan tudi predlog Kodeksa diplomatske etike, ki še ni bil sprejet (zaradi zadržkov Sindikata slovenskih diplomatov).

MZZ si bo tudi vnaprej dodatno prizadevalo za usposabljanje in ozaveščanje predvsem ekonomskih svetovalcev na predstavništvih Republike Slovenije v tujini na področju etike in integritete.

Ukrep je v pretežni meri izveden, izvajal pa se bo tudi v 2016.

IV. OMEJEVANJE KORUPCIJSKIH TVEGANJ V PRAVOSODJU

Nosilec: Ministrstvo za pravosodje v sodelovanju s pravosodnimi organi.

Cilja: krepitev integritete in preprečevanje korupcije v pravosodnih organih.

Način izvedbe: nadaljnje aktivnosti v okviru ukrepa bodo namenjene učinkovitemu izvajanju določb novel Zakona o sodniški službi, Zakona o sodiščih in Zakona o državnem tožilstvu ter spremljanju izvajanja določb teh zakonov, katerih sprejem in uveljavitev se pričakuje v začetku 2015.

Rok za izvedbo: do konca leta 2016.

IZVEDENE AKTIVNOSTI IN STANJE:

Poroča MP, februar 2016:

Državni zbor RS je dne 4.3.2015 sprejel noveli Zakona o sodiščih (ZS-L) in Zakona o sodniški službi (ZSS-M), ki sta začeli veljati 28.3.2015. Dne 9.3.2015 je Državni Zbor RS sprejel še novelo Zakona o državnem tožilstvu (ZDT-1B), ki je začela veljati 4.4.2015. Predmet urejanja v vseh navedenih zakonih je tudi ukrep, zajet s to točko. S predlaganimi rešitvami, ki so jih uveljavile novele ZS-L in ZSS-M, se implementirajo priporočila GRECO v podobni smeri kot pri državnem tožilstvu. Skladno s priporočili se v ZSS-M določa bolj objektivni in transparenten postopek izbire kandidatov za izvolitev v sodniško funkcijo, povečuje se enotnost, predvidljivost in preglednost meril za izbor in ocenjevanje sodnikov ter na zakonski ravni vzpostavljajo nujno potrebni mehanizmi za uveljavljanje višjih standardov poslovnega obnašanja sodnikov tako pri izvajanju sodniške službe kot zunaj nje. Tako pri sodnem svetu² kot pri državnotožilskem svetu³ sta se od sprejetja zakonov že oblikovali Komisiji za etiko in integriteto, ki sta pričeli z delom. V skladu z zakonskimi določbami Zakona o sodiščih in Zakona o državnem tožilstvu bodo v letu 2016 sprejete politike zaznavanja in obvladovanja korupcijskih tveganj in izpostavljenosti sodišč oziroma tožilstev (novela ZS-L oz. novela ZDT-1B) določata, da mora biti politika zaznavanja in obvladovanja korupcijskih tveganj sprejeta v roku enega leta po sprejemu novel v DZ, kar pomeni v začetku aprila). Sprejeta sta bila: Kodeks Sodniške etike (11.6.2015) in Kodeks tožilske etike (22.9.2015)⁴. Prav tako so bila sprejeta Merila za izbiro kandidatov za sodniško mesto (1.10.2015)⁵.

Normativne podlage za omejevanje korupcijskih tveganj v pravosodju so bile vzpostavljene, sedaj morajo samostojni oziroma neodvisni gradniki v pravosodju začeti z izvajanjem teh določb oziroma jih preleti v prakso - komisije za etiko in integriteto so že vzpostavljene (personalno in organizacijsko), roki za sprejem politik zaznavanja in obvladovanja korupcijskih tveganj za tožilstvo in sodišče pa še niso potekli.

Državni zbor RS je na seji 9. 7. 2015 sprejel Zakon o spremembah in dopolnitvah Kazenskega zakonika (KZ-1C). Novela Kazenskega zakonika med ključnimi novostmi prinaša izključitev kaznivosti pri izdaji tajnih podatkov v javnem interesu in zaščito žvižgačev, tako pa se odziva na številna opozorila domače in mednarodne javnosti v zvezi s kazenskimi postopki zoper nekatere novinarje, ki so razkrili tajne podatke v prepričanju, da so pri tem delovali v javnem interesu. Tako novela zakona krepi svobodo izražanja kot temeljno človekovo pravico. Z novelo se zvišujejo predpisane kazni za družbeno zelo nevarna in skrajno kompleksna korupcijska kazniva dejanja zoper gospodarstvo in zoper uradno dolžnost, pri čemer se k zaporni kazni na priporočilo Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj dodaja obvezna denarna kazen. Na podlagi sprejetih zgoraj navedenih novel zakonov je Ministrstvo za pravosodje izpolnilo zavezo iz Programa ukrepov Vlade RS za preprečevanje korupcije v zvezi s pripravo in sprejetjem ustreznih ukrepov za omejevanje korupcijskih tveganj v pravosodju, a tudi po sprejetju teh novel bo natančno spremljalo izvajanje sprememb in zakonskih rešitev v praksi.

Za učinkovitejši pregon kriminala je bil na tožilstvu vzpostavljen poseben oddelek za postopke v zvezi z odvzemom premoženja nezakonitega izvora, poleg tega so bile odpravljene kadrovske omejitve za imenovanje novih državnih tožilcev s posebnimi znanji na specializirano državno tožilstvo. S tem bo specializiranemu državnemu tožilstvu omogočeno učinkovitejše zagotavljanje strokovnega in državnotožilskega kadra, kar širi možnosti za hitrejša in učinkovitejša reševanja zadev. Poleg tega je Ministrstvo za pravosodje v sodelovanju z Vrhovnim državnim tožilstvom RS in Državnotožilskim svetom na kadrovske podhranjenem področju zagotovilo 30 novih tožilcev.

Ukrepi na področju pravosodja so v pretežni meri izvedeni, izvajali pa se bodo tudi v 2016.

²(<http://www.sodni-svet.si/etika-in-integriteta/>)

³(http://www.sodni-svet.si/images/stories/datoteke/Kodeks_sodniske_etike.pdf)

⁴(<http://www.dt-rs.si/uploads/documents/Razno/Kodeks%20drzavnotozilske%20etike.pdf>)

⁵(http://www.sodnisvet.si/images/stories/datoteke/Merila_za_izbiro_kandidatov_na_sodisko_mesto.pdf)